

Pinksteren 2014 in de Oude Lutherse Kerk / Genesis 11, 1-9 en Handelingen 2, 1-11
Medewerking Kwintessens: Gloria van Antonio Vivaldi

Laudamus Te, Benedicamus Te, Adoramus Te, Glorificamus Te...

Wij loven U, wij zegenen u, aanbidden u en prijzen u...

Gemeente, wat een muziek – door Antonio Vivaldi geschreven zo'n beetje 300 jaar geleden... Muziek is een taal die de harten van mensen kan raken over alle tijden en talen en soms ook leeftijden heen... Maarten Luther, zelf musicus, die componeerde en ook graag zong, was er trouwens van overtuigd, dat muziek de beste methode was om de duivel en alle kwade geesten op afstand te houden. Want, ook daarvan was hij overtuigd: muziek is voor de duivel onverdraaglijk.--- Vandaag, op het Pinksterfeest: Een dienst gevuld met muziek. Om te luisteren, of om je eigen stem te voegen naast die van anderen: in geordende maten, die samen veel meer zijn dan de som van de stemmen. Muziek die je kan optillen en dragen tot waar het goed is, tot waar God is...

Pinksteren, dat is het feest waarin de kerk - in het spoor van Israel - gedenkt en elk jaar weer probeert zich eigen te maken, - dat elkaar verstaan, - dat God en de wereld en het leven en elkaar in geloof verstaan... - dat dat meer vereist dan een stel functionerende oren en wat kennis van grammatica en woordjes.

Want verstaan dat heeft te maken met: de ander toegenegen zijn. Het heeft te maken met aandacht schenken en tijd, en met een open hart dat luistert: niet naar woorden maar naar levensadem, naar dat wat een mens in z'n wezen raakt wat daaruit opwelt en van God spreekt... Israel heeft dat van oudsher gevierd in het feest van **Sjavuot**, het wekenfeest op de vijftigste dag na Pesach/Pasen... Pentecoste – Pinksteren...

“Toen de dag van het Pinksterfeest aanbrak waren ze allen bij elkaar...” Ook Jezus' leerlingen vierden dus Sjavuot, het wekenfeest, waarop men elkaar in Israel verhalen vertelt, hoe God spreekt door mensen en tot mensen: In vuur en steen, zo als op de vuurspuwende berg, bijna in de hemel... waar Mozes de tafelen van het verbond ontvangt. Gods woord met vurige liefde geschreven op steen en geschreven in de harten van mensen. Gods wijzing, Gods TORAH... die mensen wil verbinden tot één gemeenschap, één volk...

De beide hoofdlezingen die vandaag hebben geklonken, over de toren te Babel en over de vuurtongen en het talenwonder in Jeruzalem, ze worden vaak uitgelegd als spiegelverhalen: De versplintering van de mensheid tot veeltaligheid wordt dan verstaan als straf voor menselijke hoogmoed bij de torenbouw, en dan, worden er in het talenwonder van het boek Handelingen die talen weer vereend in de Heilige Geest:

“... een ieder hoort hen in zijn eigen taal spreken over Gods grote daden...”--- Maar - ik weet niet hoe het u vergaat, maar ik houd eigenlijk van de veeltaligheid. Ik houd van de volle ronde klanken van het Italiaans en de verheven helderheid van het Latijn, van de fijnheid in de Franse zinsmelodieën, van de frisse klaarheid van het Duits en de edele scherpste van het Spaans, en van de warme aardsheid die het Nederlands kan hebben... Ik houd van de veeltaligheid in de muziek... en in het geloof... en daarom doet het met goed om op een dag als deze te beseffen en te lezen en te horen en me door de Schrift te laten gezeggen, dat de Heilige Geest, - of hoe je dan ook die bezieling wilt noemen, die de zielen van mensen opent voor het verstaan van Gods stem en elkaar... - ... het doet me goed om te horen lezen, dat die vurige Geest van Gods stem van de menselijke zielstalen juist GEEN eenheidsbrei maakt, daar in die feestzaal van de Jezusvolgelingen in Jeruzalem... maar dat veelmeer een ieder in zijn of haar eigen taal geraakt wordt door Gods woorden het woord over God... Want die eentaligheid, dat was toch nou net het probleem daar in Babel: Als er geen nuances meer zijn in hoe wij spreken over wat ons ten diepste raakt, ... Als onze taal verkommert tot eendimensionaliteit, die geen geheim meer kent en geen betovering, maar enkel nog functionaliteit en doelgerichtheid... Dan duiken er al gauw degene op die - functioneel en doelgericht en buitengewoon effectief, hoge torens gaan bouwen, van macht en geld en

invloed. En van daaruit kijken die dan op iedereen neer die daar beneden leeft...--- Want er zijn altijd mensen die beneden blijven... omdat ze niet mee mogen of kunnen doen... Die beneden dus, die aan de onderkant van de voortbouwende en vooruitstrevende samenleving... Die zouden,- zo het plan van de Babelse elite, die zouden eerbiedig en angstig omhoog kijken: naar de toren, diens top in de hemel verdwijnt, waar die zich aan hun zicht ontrekt. Klein en nietig zouden zij zich voelen, daar beneden aan de voet van de toren,- wetende dat wie er in de toren zit ook controle en macht over hen heeft... - wetende dat voor die gezaghebbers daar boven straks niets meer onmogelijk is, dat niets en niemand zich aan hun macht en controle zullen kunnen onttrekken. Alomvattend, almachtig zou hun heerschappij zijn, die van de Babelse machtelite...

En ook God zag dat, zo vertelt het verhaal. Maar omdat God, de God van het Bijbels verhaal en de God van Jezus van Nazareth, --- omdat God kiest - voor de kleinen en verdrukten, - voor degene die op alle plekken en te allen tijden aan de voeten staan van de tempels en de torens van de macht... Omdat God aan de kant staat van hen, die geen macht en geen stem hebben... Daarom zegt God: Nee, zo zal het niet zijn! Ik zal verwarring stichten onder deze machtshongerige en hoogmoedige mensen, die maar één doel kennen: namelijk zich zelf te verhogen en hun eigen naam boven alle namen te zetten..... deze mensen die nog maar één taal kennen en spreken, en dat is de taal van de macht... Nee, spreekt de Heer, DAT is niet de taal - waarin mensen elkaar zullen en kunnen verstaan, - waardoor ze tot elkaar kunnen vinden. Die eenheidstaal is de taal van de bevelen, en van dictatoren.

“Maar ik wil ...”(- God wil -)- dat mensen naar elkaar luisteren.- dat ze moeite doen om elkaar te verstaan. - dat ze begrijpen dat dat niet vanzelfsprekend gaat, maar dat het een groot geschenk is en een geluk, wanneer een mens de andere begrijpt. - dat dat enkel gebeurt, wanneer mensen zich daarvoor inspannen, en dat woorden alleen er niet voldoende voor zijn. Elkaar verstaan, dat vraagt om interesse in de ander. Het vraagt erom zich tijd te nemen. Wie zijn tegenover wil verstaan die moet zich openstellen voor hem of haar. Wie alleen maar zijn eigen verhaal kwijt wil, wie alleen verder wil bouwen aan zijn eigen ik of zijn netwerk, zijn eigen toren, ... die zal eeuwig eenzaam blijven. Het geluk van de herkenning zal hem / zal haar nooit ten deel vallen. Maar omdat God, de Heer, de Eeuwige een God is - die mensen met elkaar wil verbinden, - die wil dat mensen gelukkig zijn, en geliefd, daarom heeft hij de mensen verschillende talen gegeven. Niet om ze te straffen, maar juist om ze de mogelijkheid te geven, waarachtig mens te worden, verschillend en veelkleurig, nieuwsgierig en geïnteresseerd in de ander, die zo anders is en spreekt en leeft – en die toch is zo als ikzelf, een medemens, een naaste .

Elkaar verstaan en God verstaan, het talenwonder van Pinksteren... het begint daar waar mensen er van afzien zich in hoge torens te verschansen tegenover het leven en elkaar, en in plaats daarvan hun harten open zetten voor de vurige liefde van God, haar Heilige adem, haar Geest... Het begint daar waar wij bereid zijn nieuwe talen te leren: die van het luisteren en de stilte, die van de hartstocht en de barmhartigheid, die van de muziek en de dans en de eenvoud... Geloofstalen, konterbont en mooi en anders dan alles wat wij weten en verwachten... Moge het, in die zin, Pinksteren worden bij ons, vandaag en alle dagen. AMEN